

RAPPORT 1374



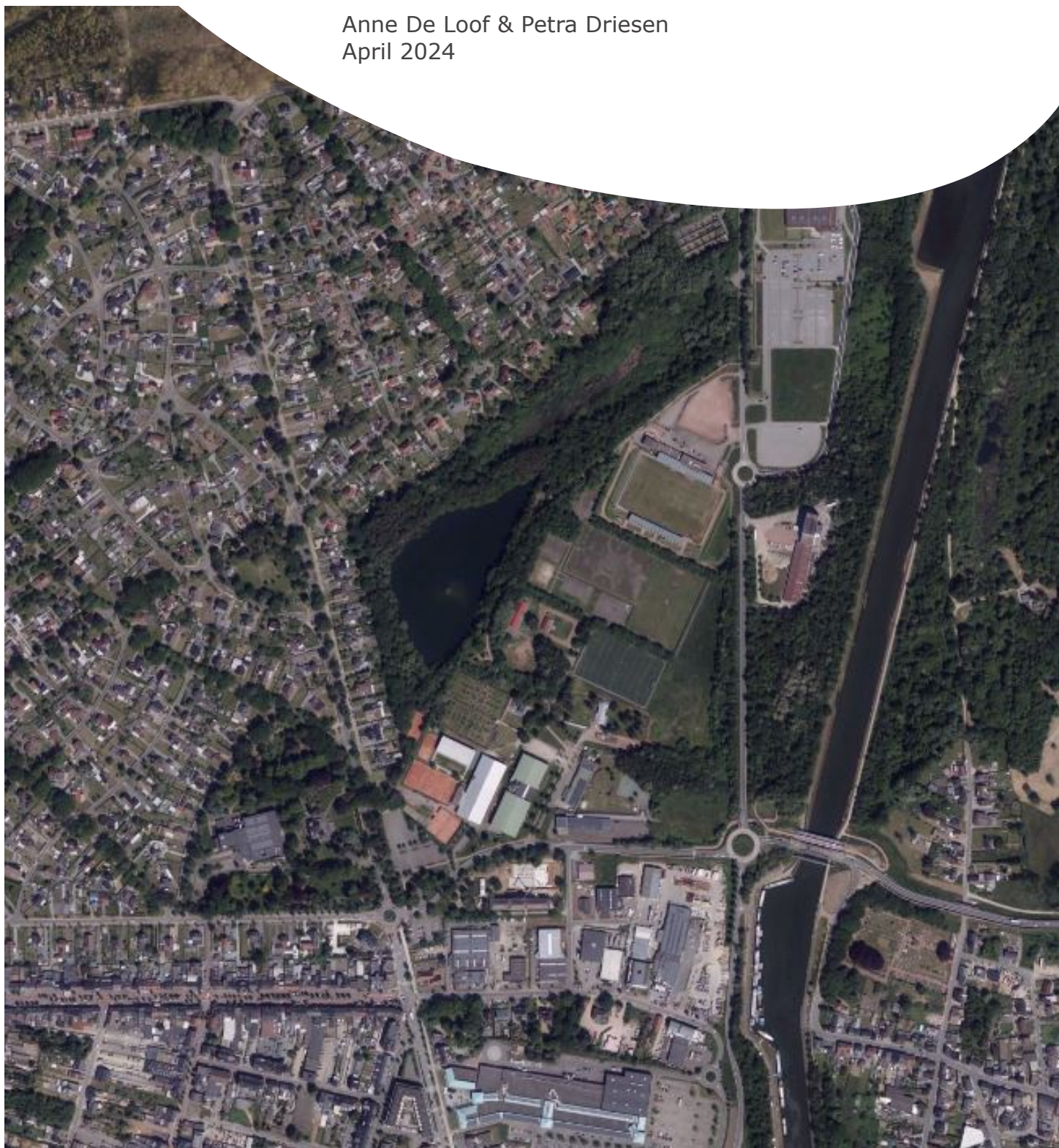
ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

Archeologienota Eisden
Kolemijn Limburg Maaslaan.

Aanleg van een oefenveld incl. omgevingswerken

Deel 1: Verslag van Resultaten

Anne De Loof & Petra Driesen
April 2024



ARON-RAPPORT 1374

ARCHEOLOGIENOTA

**EISDEN, KOLENMIJN LIMBURG-MAASLAAN. AANLEG VAN EEN OEFENVELD, INCL.
OMGEVINGSAANLEG.**

Anne De Loof & Petra Driesen

Bilzen
2023

Colofon

ARON rapport 1374 – Archeologienota - Eisden, Kolenmijn Limburg-Maaslaan. Aanleg van een oefenveld, incl. omgevingsaanleg.

Erkend archeoloog: Anne De Loof (OE/ERK/Archeoloog/2018/00203)

Auteurs: Anne De Loof & Petra Drisen

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bv (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2023/12.651/130

ARON bv bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bv mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bv
Archeologisch Projectbureau
Bremakker 35
3740 Bilzen
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 089/511.792

INLEIDING	2
Hoofdstuk 1. Bureauonderzoek	3
1. Beschrijvend gedeelte	3
1.1 Administratieve gegevens.....	3
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden	5
1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen	5
1.4 Werkwijze, verloop en actoren	8
2. Assessment.....	10
2.1 Algemene situering van het onderzoeksgebied	10
2.2 Historische en landschappelijke situering en gaafheid van het terrein	10
2.4 Archeologische situering van het onderzoeksgebied.....	15
2.3 Onderzoeksvragen	16
2.4 Datering en interpretatie	17
SAMENVATTING.....	18
BIBLIOGRAFIE	
BIJLAGEN	
Bijlage 1: Kadasterplan	
Bijlage 2: Huidige toestand	
Bijlage 3: Ontwerp toestand	
Bijlage 4: Terreinprofiel bestaande toestand	
Bijlage 5: Terreinprofiel ontwerp toestand	

INLEIDING

De initiatiefnemer plant te Eisden (gem. Maasmechelen, prov. Limburg) de bouw van een oefenveld incl. omgevingsaanleg.

Gezien voor de realisatie van dit project een stedenbouwkundige vergunning vereist is, bodemingrepen uitgevoerd worden, het terrein niet in een gebied ligt waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, het terrein niet volledig binnen een gabarit van een bestaande lijninfrastructuur valt, niet in een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone ligt, het perceelsoppervlak groter is dan 3000 m², de bodemingreep groter is dan 1000 m², het terrein in recreatiegebied ligt en de aanvrager publiekrechtelijk is, is het toevoegen van een in akte genomen archeologienota aan de vergunningsaanvraag verplicht.¹

Een archeologienota is een document dat opgemaakt wordt op basis van een archeologisch vooronderzoek en dat niet alleen administratieve gegevens van het onderzoeksgebied bevat, maar ook een verslag van de resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.² Het doel van het archeologisch vooronderzoek bestaat in het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische site in een onderzoeksgebied en indien deze aanwezig is te bepalen wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van de bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.³

De *Code van Goede Praktijk* versie 4.0 voorziet in de opmaak van een '*archeologienota met beperkte samenstelling*' indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader aantoont dat:

- 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Vermits de confrontatie van de uitgevoerde werken en het archeologisch kader aantoonde dat met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein en verder onderzoek met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst, werd enkel een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd en werd geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt. Het gemotiveerd advies hiervoor wordt beschreven in deel 2.

¹ Zie hiervoor de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek bij het aanvragen of verlenen van vergunningen. <https://www.onroerenderfgoed.be/een-archeologisch-onderzoek-nodig>

² Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen (CGP)(2019), p. 15.

³ CGP 2019, p. 28.

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

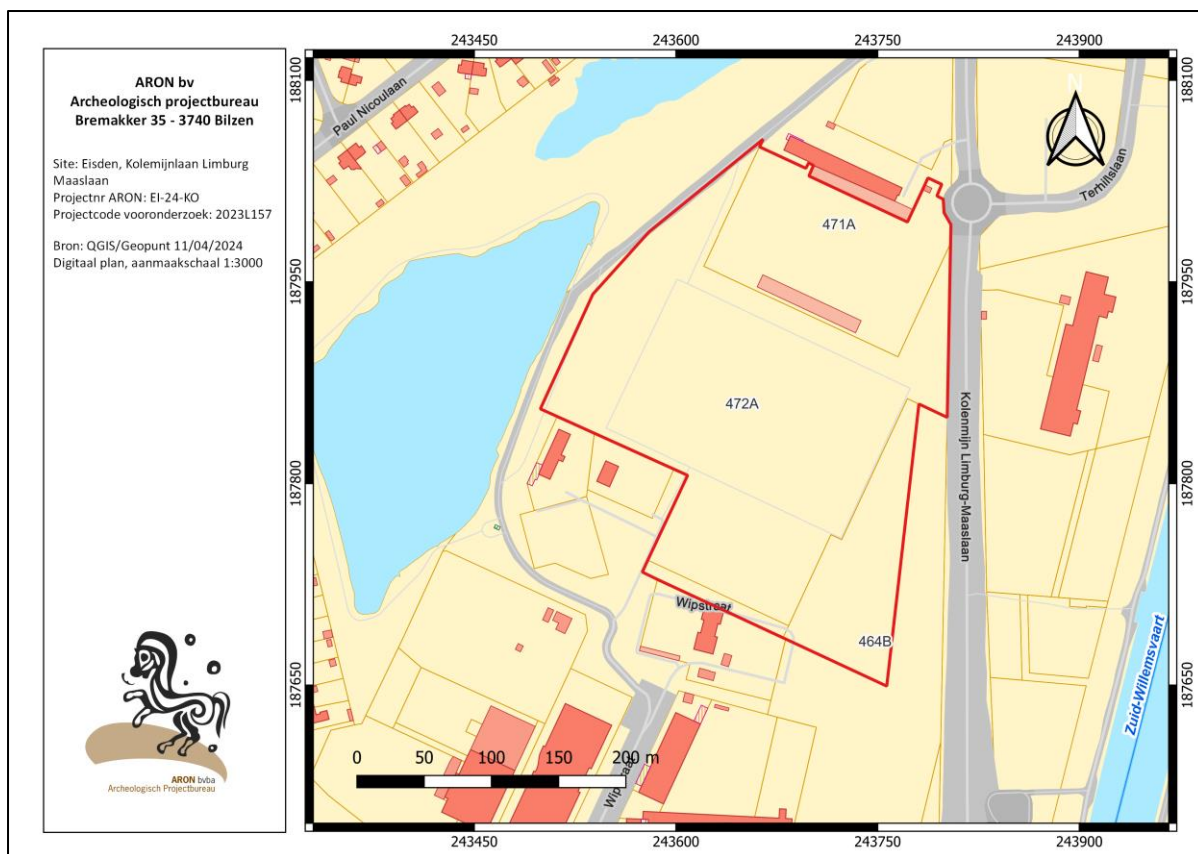
HOOFDSTUK 1. BUREAUONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

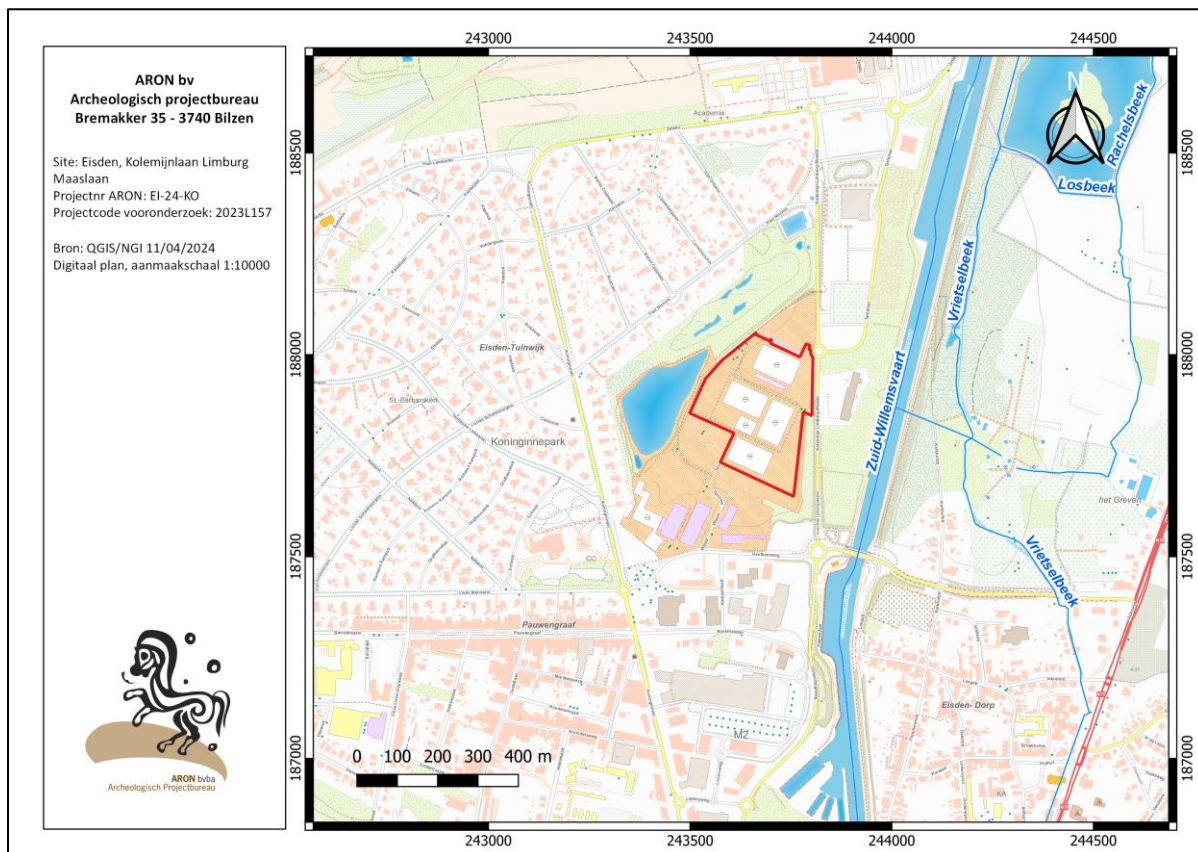
1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2023L157	
Naam en erkenningsnummer Archeoloog	Anne De Loof OE/ERK/Archeoloog/2018/00203	
Rechtspersoon	ARON bv Archeologisch Projectbureau, Bremakker 35, 3740 Bilzen OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten binnen het project	Functie	Naam
	Erkend Archeoloog Projectleiding	Anne De Loof Petra Driesen
Extern wetenschappelijk advies	Nvt.	Nvt.
Locatiegegevens	Limburg, Maasmechelen, Eisden, Kolenmijn Limburg-Maaslaan	
Oppervlakte	Het totale onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van ca. 7,50 ha; de zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 1,90 ha.	
Bounding box coördinaten	xMin,yMin 243498.55,187652.14; xMax,yMax : 243782.54,188013.75	
Kadasternummers	Maasmechelen, 4 ^{de} Afd., Sect. C, delen van percelen 464B, 467A en 472A	
Thesaurusthermen ⁴	Bureauonderzoek	
Overzichtsplan verstoringen	<i>Zie Afb. 4: Kleurenorthofoto en 2.2 Historische en landschappelijke situering en gaafheid van het terrein</i>	

⁴ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>



Afb. 1: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van het onderzoeksgebied in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw.



Afb. 2: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van het onderzoeksgebied in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be)

1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Volgende onderzoeksvraag zal tijdens het bureauonderzoek behandeld worden:

- Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.

Randvoorwaarden:

Vermits verwacht wordt dat aan de voorwaarden voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling voldaan zal worden, wordt de archeologienota volgens dit traject opgemaakt.

1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 7,50 ha groot gebied gelegen aan de Kolenmijn Limburg-Maaslaan te Eisden de bouw van een nieuw oefenveld incl. omgevingsaanleg. De zones van de geplande werken zijn op meerdere punten van het onderzoeksterrein verspreid.

In het kader van de omgevingsvergunning zijn volgende bodemingrepen voorzien (*Afb. 3a/b-4a/b*, zie ook *BIJLAGE 2-3*):

Te verwijderen elementen (*Afb. 3-3b*)

Langs de westelijke zijde van het terrein zal een ca. 1578 m² grote beboste zone gekapt worden (*Afb. 3b, donkerpaars*). Langs de zuidwestelijke zijde en ten westen van het noordelijkste voetbalveld zullen bomenrijen gekapt worden (*Afb. 3b, roze*). De verstoringsdiepte hiervoor kan geschat worden op een maximale diepte van 1,5 m onder het maaiveld.

Tussen de gekapte bomen bevinden zich enkele verhardingen en aanhorigheden (banken, paaltjes, verlichtingspalen, *Afb. 3b, lichtgeel*) die te verwijderen zijn. Tenslotte dienen de talud en de stellingstribune ten westen van het noordelijkste veld ook verwijderd te worden. De sloopwerken zullen niet dieper reiken dan de bestaande verstoring en worden geschat op een diepte van ca. 20 à 40 cm.

Nieuwe aanleg (*Afb. 4-4b*)

In de westelijke zone van het projectgebied zijn een nieuw speelveld (ca. 100 x 59 m) en een nieuwe opwarmingszone (ca. 48 x 54 m) voorzien. De ingreep voor de aanleg van deze twee zones reikt tot een diepte van ca. 40-50 cm.

Het centrale veld wordt ca. 5,5 m naar het oosten opgeschoven, richting het meest oostelijke veld. Bijgevolg wordt dit laatste veld ca. 3 m minder breed voorzien. De uitbraak en de verplaatsing hiervan zal niet dieper reiken dan de bestaande verstoring en wordt geschat op een diepte van ca. 40-50 cm. Langs de oostelijke zijde zal een bomenrij geplant worden.

Ten westen en ten oosten van het meest noordelijke veld worden twee nieuwe stellingstribunes gebouwd. De ingrepen voor deze structuren zijn beperkt tot het maaiveld. Ten noorden van de bestaande brandweg wordt een ca. 255 m² grote verharding klinkerverharding voor 2 paden voorzien. De diepte voor de realisatie van deze verharding kan ingeschat worden op een diepte van ca. 50 cm onder het maaiveld.

Langs de oostelijke zijde wordt een ca. 1000 m² grote zone aangeplant met nieuwe bomen als boscompensatie. Voor het aanplanten van bomen kan op een verstoringdiepte van min. 80 cm worden gerekend.

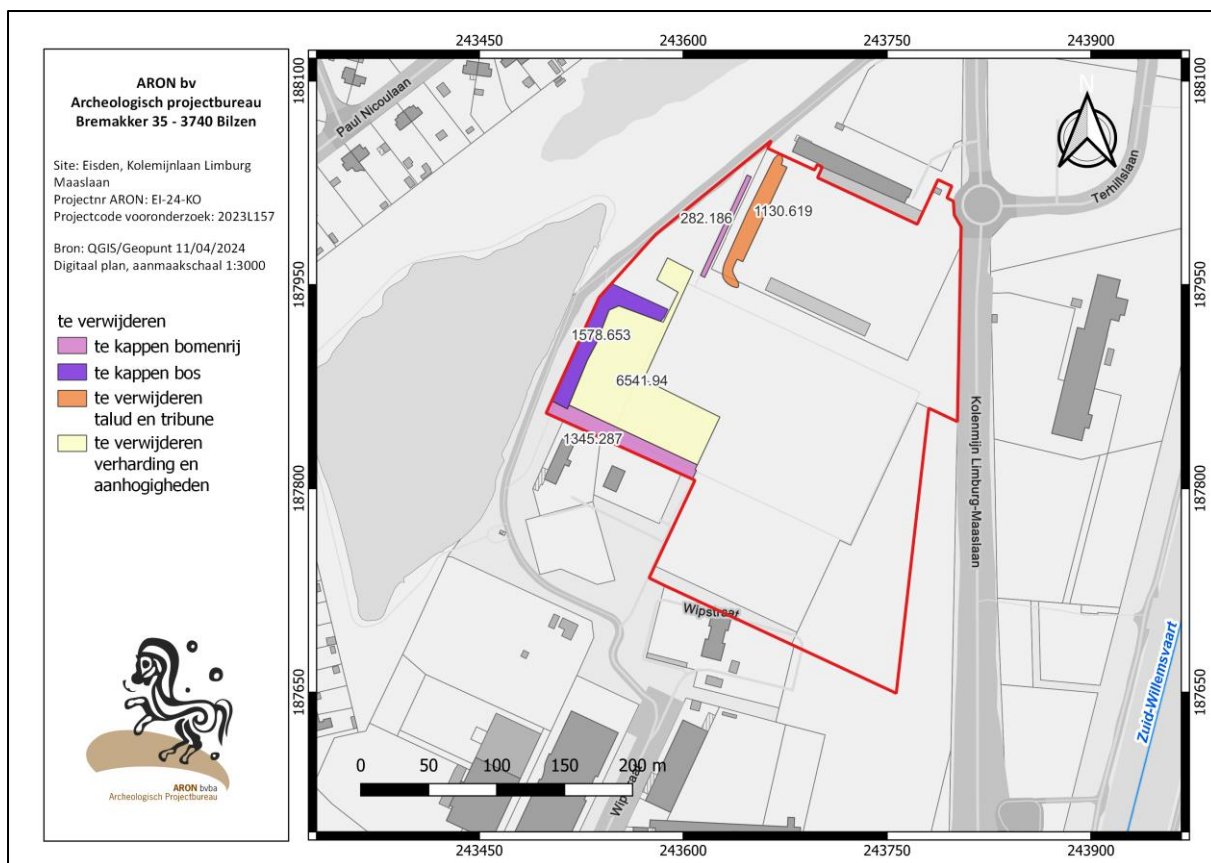
Tenslotte worden enkele zones met gras gezaaid en wordt een nieuwe draadafsluiting voorzien.

Nutsleidingen

Nutsleidingen zullen verder verbonden worden met de al bestaande aansluitingen. Over de breedte en diepte van de sleuven zijn nog geen gegevens bekend, maar er kan verwacht worden dat verstoringen tot ca. 1,20 cm onder het maaiveld zullen plaatsvinden.



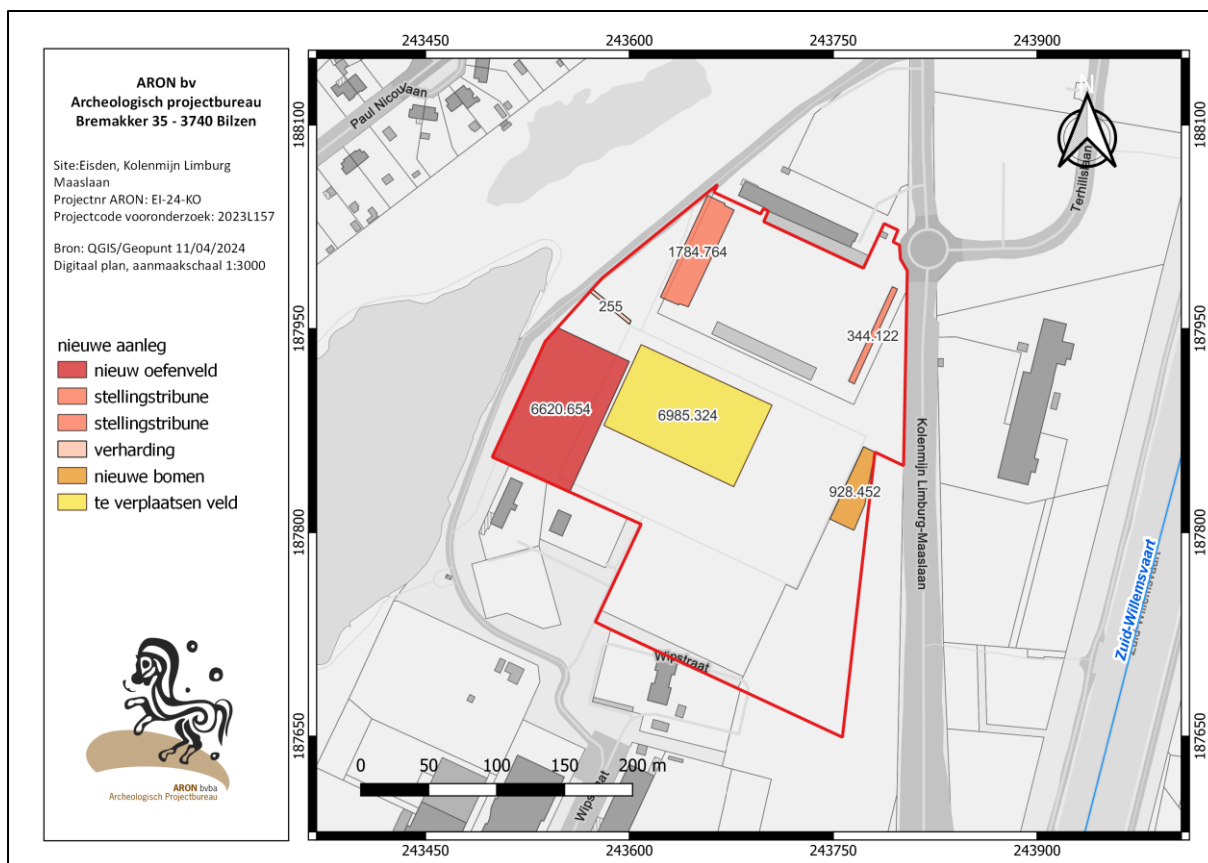
Afb. 3: Bestaande toestand (Bron: initiatiefnemer, digitaal plan, 03/04/2024, aanmaatschaal 1:500, 2023L157)



Afb. 3b: synthese van de te verwijderen elementen



Afb. 4: Inplantingsplan (Bron: initiatiefnemer, digitaal plan, 03/04/2024, aanmaakschaal 1:500, 2023L157)



Afb. 4b: synthese van de nieuwe aanleg

1.4 Werkwijze, verloop en actoren

Gezien het bureauonderzoek betrekking heeft op een terreindeel dat reeds verstoord is in het verleden, diende bijzondere aandacht besteed te worden aan de confrontatie van de toekomstige werken met een korte landschappelijk en historische situering om na te gaan of een doorslaggevend aspect kan leiden tot een archeologienota met beperkte samenstelling. Uit deze confrontatie bleek dat met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein en verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst en dat dus effectief een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden (CGP 12.5.3.1 en 12.5.3.3).

De topografische kaart en kadasterkaart werd in het kader van dit vooronderzoek geraadpleegd en weergegeven. Ook de meest recente kleurenorthofoto's, de bodemkaart en het Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (AGIV) worden weergegeven. Andere kaarten werden vanwege het gevolgde traject niet geraadpleegd of weergegeven.

Ter aanvulling werd het historisch verleden van het studiegebied onderzocht. Volgende kaarten werden via de website *geopunt.be* geraadpleegd: de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgemaakt op initiatief van Graaf de Ferraris (1771-1778), de *Atlas der Buurtwegen* (1842) en de *Vandermaelenkaart* (1846-1854). Ook werden de topografische kaarten van 1873, 1904, 1939, 1969 en 1981, beschikbaar via Cartesius, geraadpleegd. Ook werden oude luchtfoto's (1971, 1979-1990, 2000-2023) die eveneens via de website Geopunt.be (AGIV) ontsloten zijn bestudeerd. Vanwege het gevolgde traject (archeologienota met beperkte samenstelling) worden niet alle kaarten weergegeven in het bureauonderzoek.

Verder werd het projectgebied ook kort archeologisch gesitueerd. Om een inzicht te bekomen in de reeds gekende archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied en zijn directe omgeving werd de Centrale Archeologische

Inventaris (CAI) bestudeerd.⁵ Deze online inventaris, opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid, biedt een overzicht van alle tot nu toe gekende archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Via het Geoportaal van Onroerend Erfgoed werd eveneens de inventaris van de beschermde archeologische sites, de inventaris van vastgestelde archeologische zones en de inventaris van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt, geraadpleegd.

Een visuele terreininspectie werd niet uitgevoerd. Via de meest recente orthofoto's en de historische plannen kon namelijk een beeld bekomen worden van de huidige inrichting en de gaafheid van het onderzoeksterrein

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door *Anne De Loof* en intern begeleid door *Petra Driesen* van het archeologisch projectbureau *Aron bv*.

⁵ <https://geo.onroenderfgoed.be/> en <http://cai.onroenderfgoed.be/>

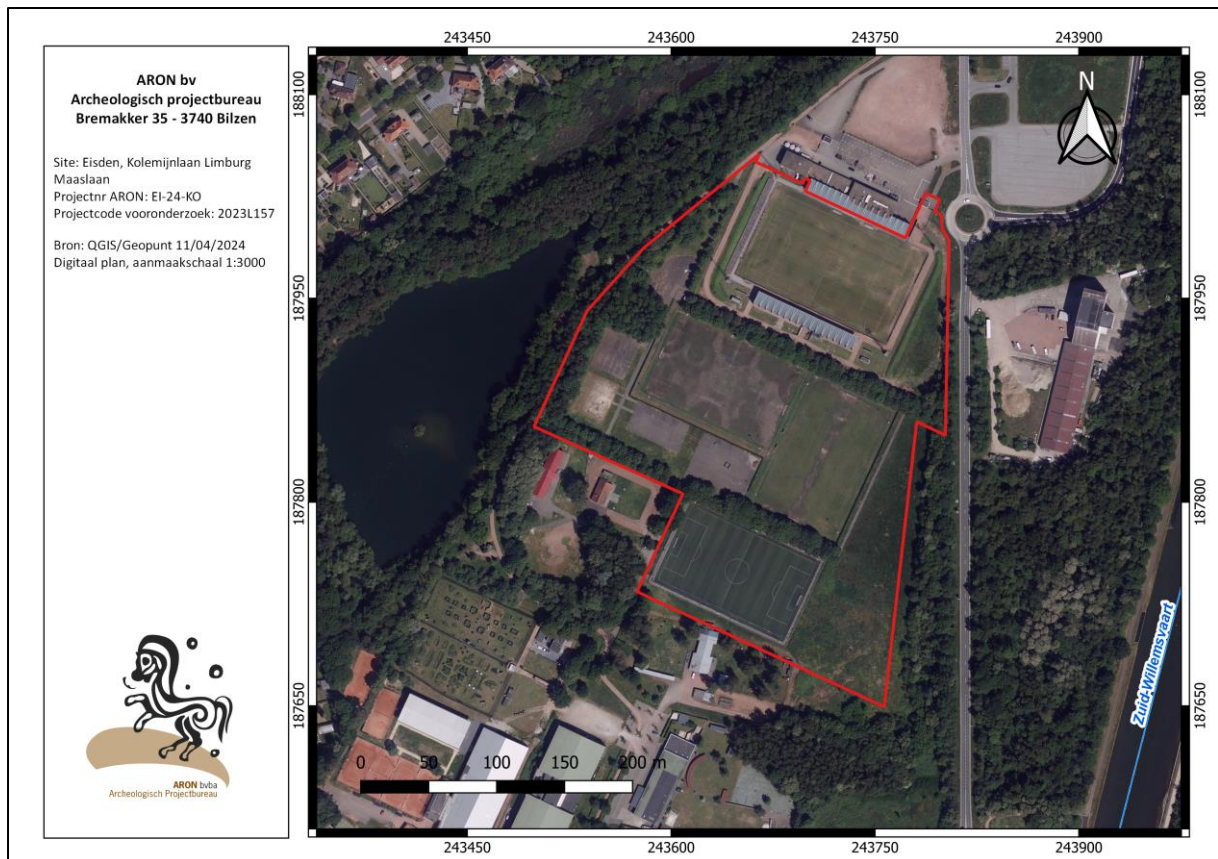
2. Assessment

2.1 Algemene situering van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied situeert zich op het gemeentelijk sportpark van Eisden (gem. Maasmechelen, prov. Limburg), in een zone die vroeger tot het mijnterrein behoorde. Na de sluiting van de mijn werd het omgezet in een zone voor sport en recreatie (*infra*).

Het gebied is ontsloten door enerzijds de Koolmijn Limburg-Maaslaan ten oosten en de Heufkensweg ten zuiden. Vanuit laatstgenoemde weg vertrekt in noordelijke richting de Wipstraat, die ten westen van het onderzoeksgebied doorloopt. Daarnaast grenst het gebied aan de noord- en westzijde aan de citéwijk Eisden Tuinwijk.

Het onderzoeksgebied ligt centraal op het sportcomplex en is momenteel in gebruik als voetbalvelden (A-B- en C-velden) met daarrond enkele verharde zones en paden. Langs de westelijke, zuidelijke en noordelijke zijden en centraal op het terrein staan bomenrijen (*Afb. 5*).



Afb. 5: Kleurenorthofoto uit 2023 met aanduiding van het projectgebied (rood).

2.2 Historische en landschappelijke situering en gaafheid van het terrein

De 18^{de} en 19^{de}-eeuwse historische cartografische bronnen tonen het onderzoeksgebied in een uitgestrekt heidegebied, ten oosten van de kern van Eisden (*Afb. 6*).

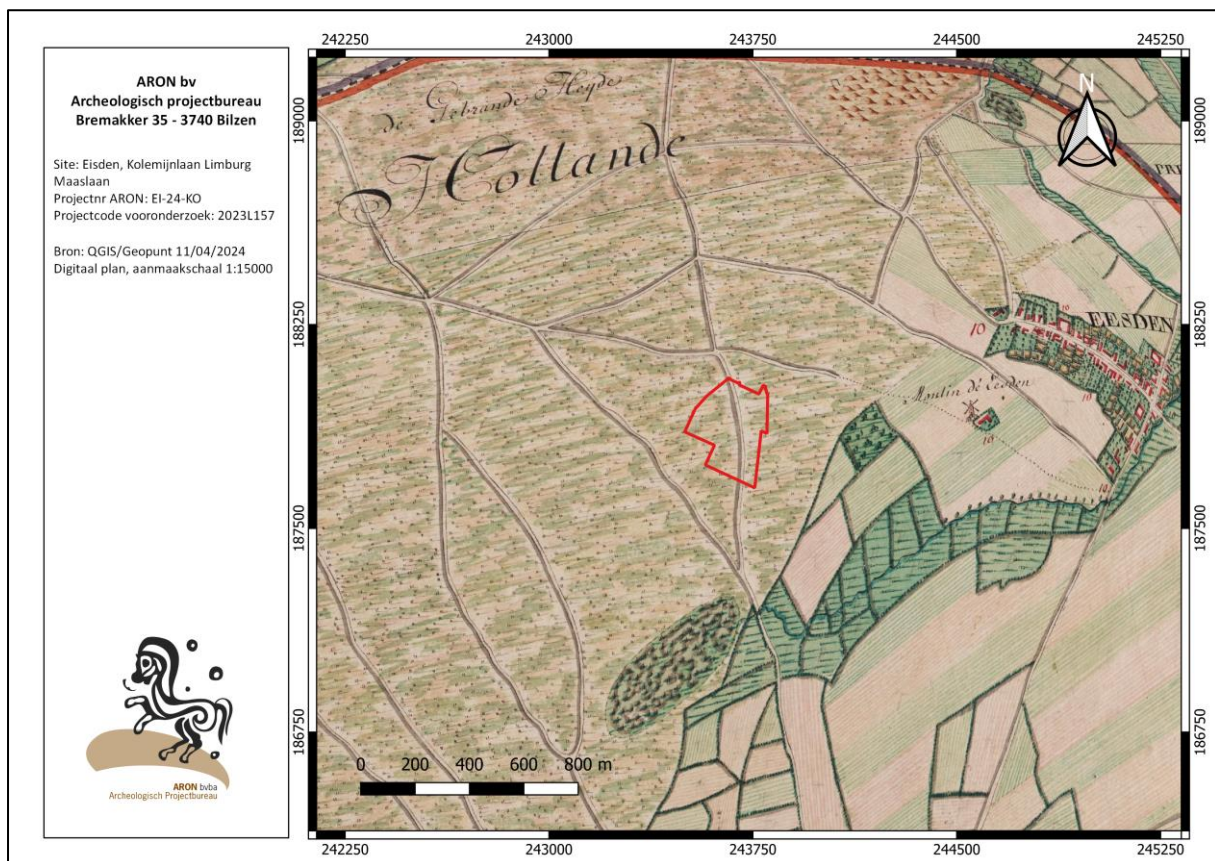
De omgeving op en rondom het terrein veranderde evenwel drastisch na de start van de steenkoolindustrie. In de Limburgse mijnzetels boorde men sinds het eerste kwart van de 20^{ste} eeuw steenkool aan. Door het uitbreken van WOI ondervonden de mijnen echter vertraging. Veel materiaal werd immers door de Duitse bezetter aangeslagen, waardoor de productie pas na WOI goed op dreef kwam. Het kolentransport gebeurt via de vanaf 1912 uitgebouwde kolenhaven aan de Zuid-Willemsvaart. Op 18 december 1987 wordt de kolenproductie te Eisden stopgezet en in 1988-1989 wordt de zetel gesloten.⁶

De historische topografische kaarten tonen hoe het terrein en zijn omgeving in de loop van de 20^{ste} eeuw grondig gewijzigd en geïndustrialiseerd werden.

Op de *topografische kaart van 1904 (Afb. 7)* is het terrein nog in gebruik als heide. Twee wegen - NO-ZW en N-Z georiënteerd - lopen door het terrein. In het uiterste westen van het gebied bevindt zich een grindontginning die verder ten oosten van het gebied aangesloten is aan de Zuid-Willemsvaart.

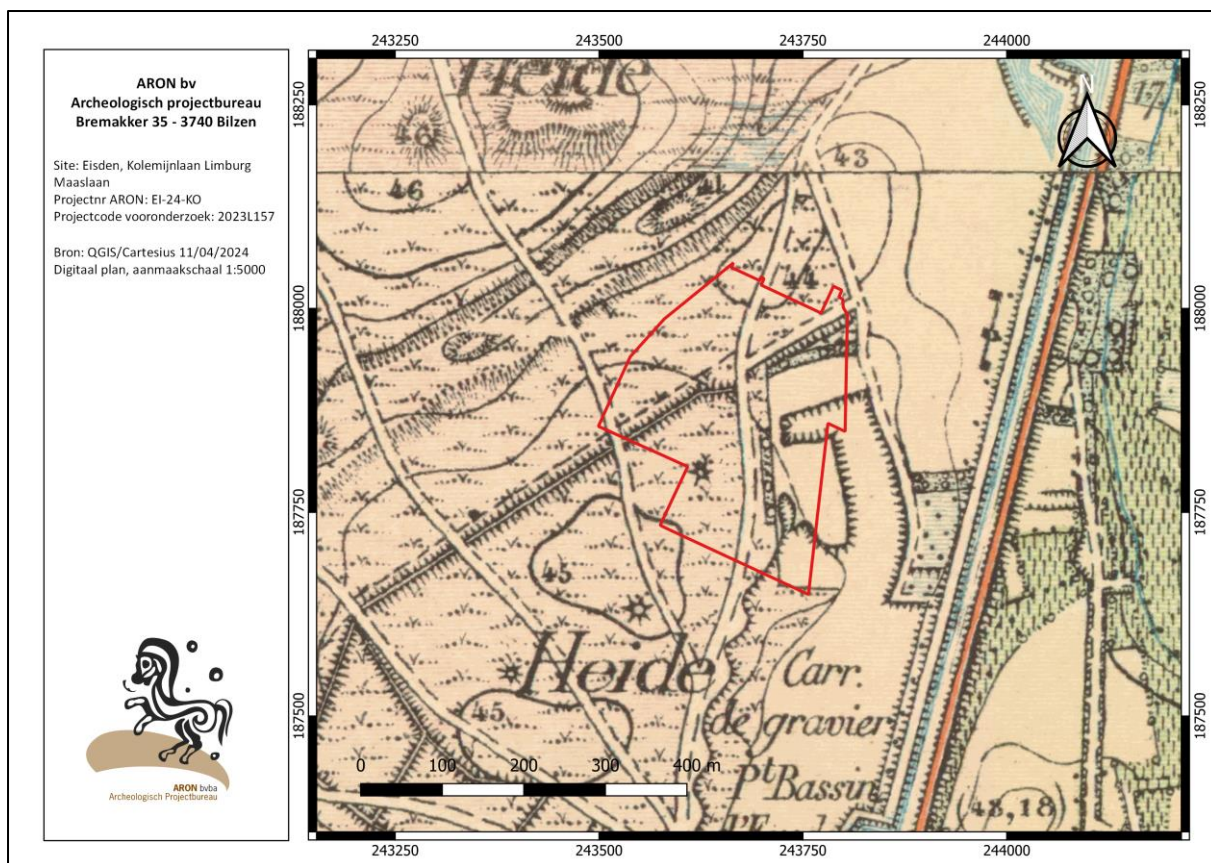
Op de *topografische kaart van 1939 (Afb. 8)* is meer noordelijk de mijn duidelijk zichtbaar en ook de cité ten westen van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksterrein zelf wordt gedeeltelijk door waterplassen ingenomen en wordt door meerdere taluds gekenmerkt.

Op de topografische kaart van 1981 (*Afb. 9*) neemt een waterplas het volledige terrein alsook zijn omgeving in.

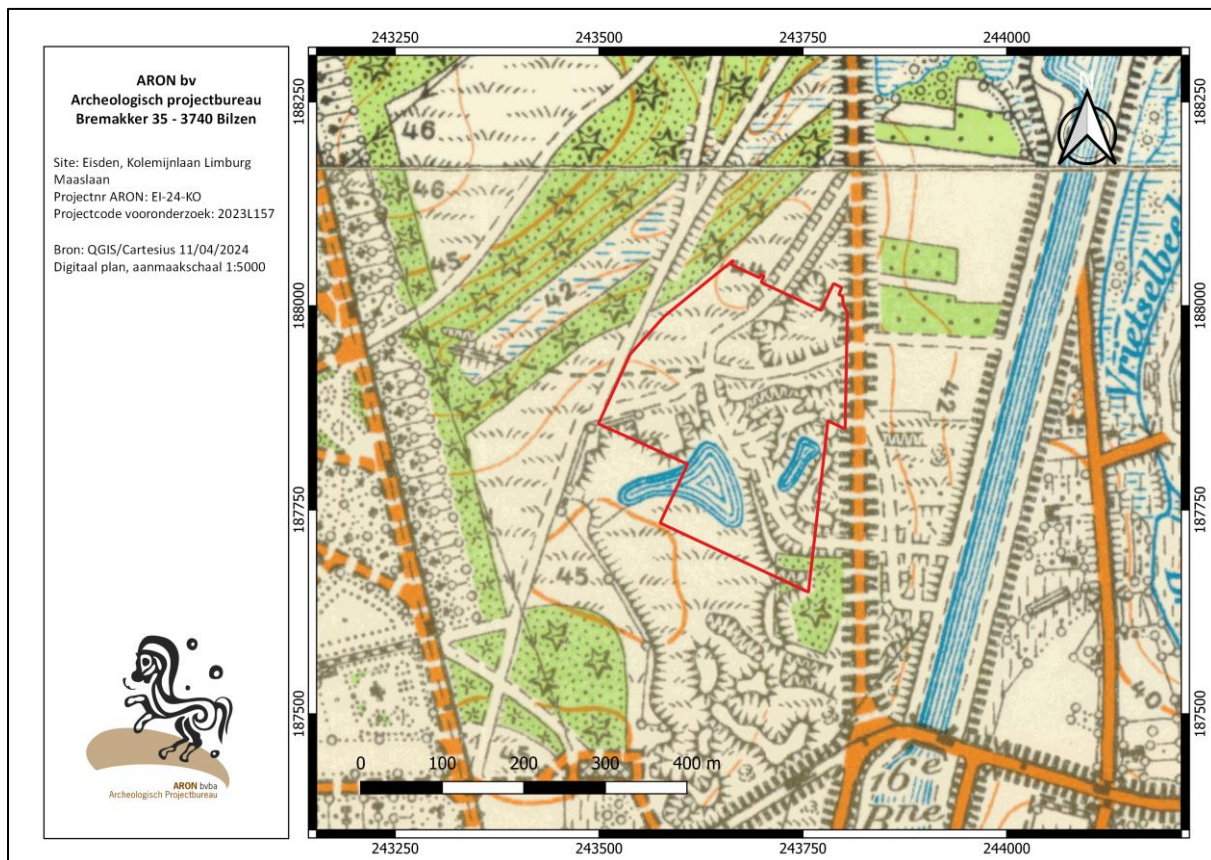


Afb. 6: Detail uit de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgesteld op initiatief van Graaf de Ferraris (1771-1778) met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

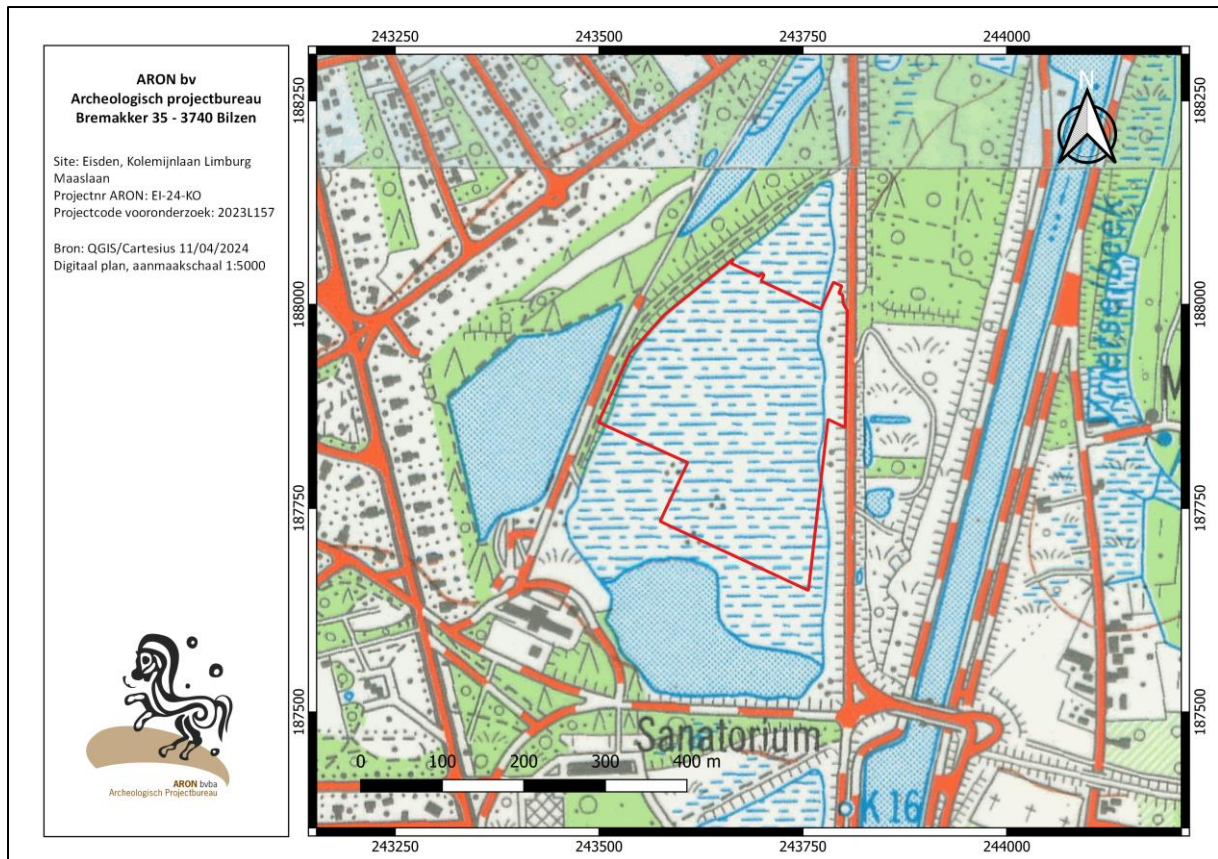
⁶ Van de Staey & Driesen 2022, 9.



Afb. 7: Topografische kaart uit 1904 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).



Afb. 8: Topografische kaart uit 1939 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).



Afb. 9: Topografische kaart uit 1981 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

In de laatste decennia van de 20^{ste} eeuw werd de waterplas opgevuld en werd het gehele onderzoeksterrein, samen met zijn omgeving, aangevuld. De vorm van de waterplas is nog duidelijk zichtbaar op het DHM (Afb. 10).

De bodemkaart (Afb. 11) duidt het terrein en zijn omgeving aan als een ON-bodem. Deze omvat terreinen waar soms grote hoeveelheden grond werden aangebracht. Deze gronden hebben onder andere een grote verbreiding langs de Zuid-Willemsvaart (kipgronden).⁷

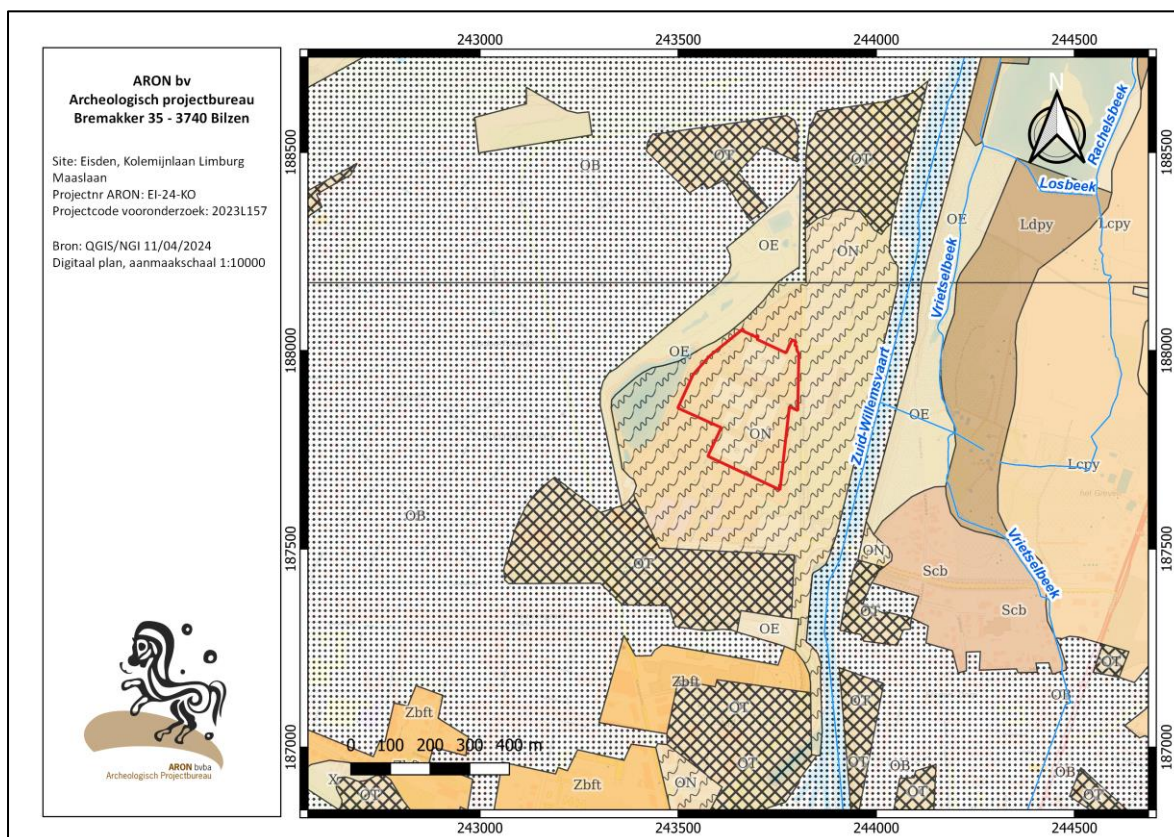
Het terrein en zijn omgeving werd omgezet in een zone voor sport en recreatie. In het seizoen 2002-2003 verhuisde de A-ploeg van Patro Eisden naar het nieuwe gemeentelijke sportstadion aan de Kolenmijn Limburg Maaslaan, waar een nieuw stadion met drie naastliggende pleinen waaronder een kunstgrasveld werden aangelegd.⁸

⁷ Baeyens 1978, 47.

⁸ Info door de initiatiefnemer.



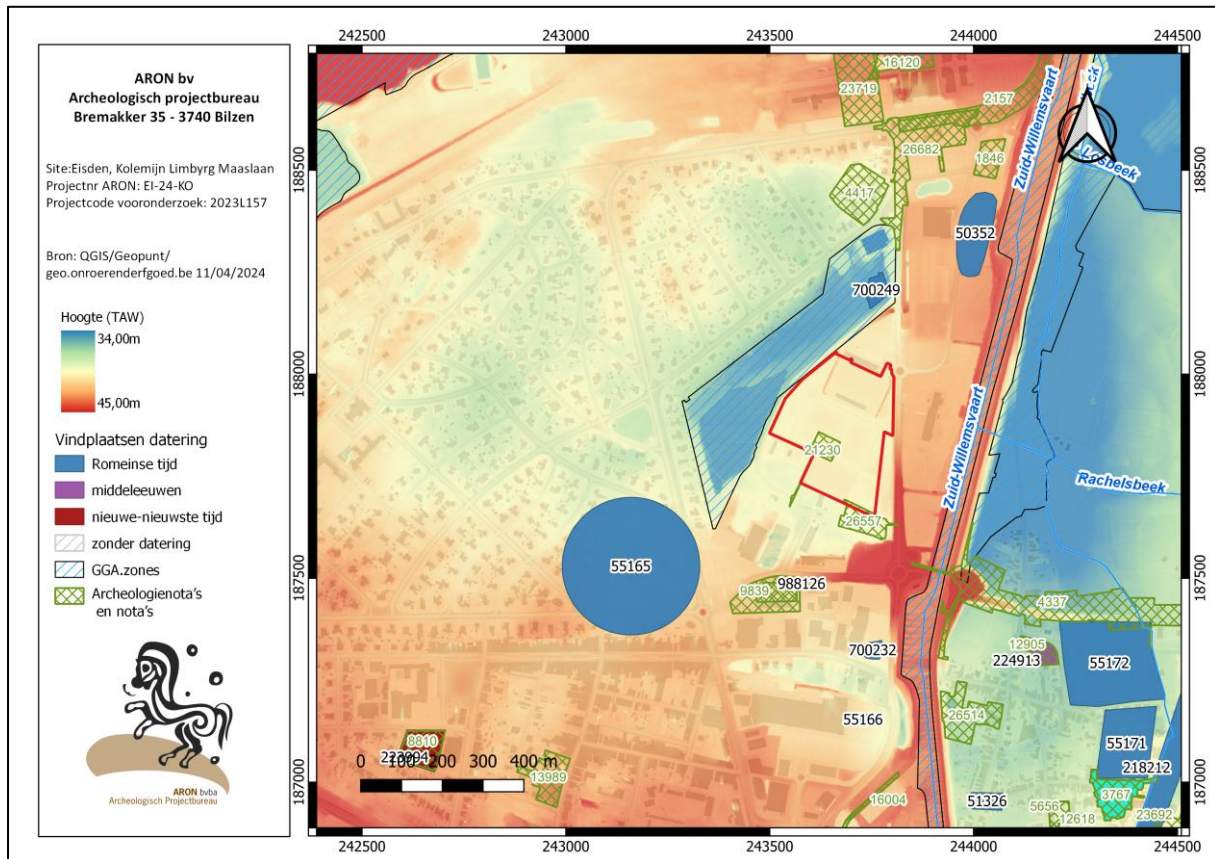
Afb. 10: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II met afbakening van het onderzoeksgebied in het rood



Afb. 11: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

2.4 Archeologische situering van het onderzoeksgebied

Binnen het onderzoeksgebied zelf werd tot op een archeologisch onderzoek uitgevoerd, in de vorm van een bureauonderzoek (ID 21230)⁹ (Afb. 12).



Afb. 12: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen, de GGA-zones en het onderzoeksgebied (rood) op het DHM(Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be)

Ten westen van de Wipstraat, ter hoogte van een nog bestaande waterplas, wordt de omgeving aangeduid als zone waar geen archeologie te verwachten valt. Meer ten oosten is de GGA-zone van de Zuid-Willemsvaart zichtbaar.

Het terrein had in oorsprong evenwel een hoog archeologisch potentieel, met name voor de Romeinse periode. **CAI 55165**, ca. 300 m ten zuidwesten van het terrein, duidt op de locatie van een mogelijk Romeins legerkamp en enkele midden-Romeinse grafheuvels. Een eenduidige interpretatie in verband met het legerkamp is er niet. Het aangetroffen aardewerk laat eerder Frankisch of Merovingisch vermoeden.

Enkele losse vondsten uit de midden-Romeinse periode werden ook gedaan tussen 200 en 450 m ten noorden (**CAI 700249 en CAI 50352**). Ter hoogte van **CAI 700232** werd een Romeinse kruik aangetroffen (interpretatie onder voorbehoud).

Naar aanleiding van een renovatie met nieuwbouw met o.a. een ondergronds verdiep/parking, werd een proefsleuvenonderzoek (ID24858) door **ARON BV** uitgevoerd langs de Huefkensweg, op ca. 230 m ten zuiden van

⁹ Van de Staey & Driesen 2022, <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/21230>

ons gebied.¹⁰ Tijdens het uitgevoerde onderzoek werden er geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen. Het bleek dat het terrein deels was vergraven, verstoord en afgedekt door een puinlaag.

2.3 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvraag werd tijdens het bureauonderzoek behandeld:

- **Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.**

De confrontatie van de uitgevoerde werken en een korte landschappelijke-historische situering maakt dat er een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden voor het huidige onderzoeksgebied.

De zones van de geplande werken zijn op meerdere punten van het onderzoeksterrein verspreid. Langs de westelijke zijde van het terrein zal een ca. 1578 m² grote beboste zone gekapt worden. Langs de zuidwestelijke zijde en ten westen van het noordelijkste voetbalveld zullen bomenrijen gekapt worden. Tussen de gekapte bomen bevinden zich enkele verhardingen en aanhorigheden (banken, paaltjes, verlichtingspalen) die te verwijderen zijn. Tenslotte dienen de talud en de stellingstribune ten westen veld A ook verwijderd te worden. De sloopwerken zullen niet dieper reiken dan de bestaande verstoring en worden geschat op een diepte van ca. 20 à 40 cm.

In de westelijke zone van het projectgebied zijn een nieuw speelveld (ca. 100 x 59 m) en een nieuwe opwarmingszone (ca. 48 x 54 m) voorzien. De ingreep voor de aanleg van deze twee zones reikt tot een diepte van ca. 40-50 cm.

Het centrale veld wordt ca. 5,5 m naar het oosten opgeschoven, richting het meest oostelijke veld. Bijgevolg wordt dit laatste veld ca. 3 m minder breed voorzien. Langs de oostelijke zijde zal een bomenrij geplant worden. Ten westen en ten oosten van het meest noordelijke veld worden nieuwe stellingstribunes gebouwd. Ten oosten van het veld wordt ook een nieuwe talud aangelegd. Ten noorden van de bestaande brandweg wordt een ca. 580 m² grote verharding voorzien.

Langs de oostelijke zijde wordt een ca. 1000 m² grote zone aangeplant met nieuwe bomen als boscompensatie.

Tenslotte worden enkele zones met gras gezaaid en wordt een nieuwe draadafsluiting voorzien.

Het onderzoeksgebied situeert zich op het gemeentelijk sportpark, in een zone die vroeger tot het mijnterrein behoorde. De omgeving op en rondom het onderzoeksterrein veranderde drastisch na de start van de steenkoolindustrie, sinds het begin van de 20^{ste} eeuw. In de loop van de 20^{ste} eeuw werd de ganse omgeving grondig gewijzigd en geïndustrialiseerd, aansluitend bij de Zuid-Willemsvaart meer ten oosten. Het onderzoeksterrein zelf wordt volledig door een waterplas ingenomen. Na de sluiting van de mijn werd het terrein aangevuld en omgezet in een zone voor sport en recreatie.

Hoewel het terrein in oorsprong over een matig tot hoog archeologisch potentieel beschikt kan dit afgaande op bovenstaande elementen naar laag worden herleid. Op basis van de ligging middenin een waterplas kan met hoge waarschijnlijkheid worden aangenomen dat geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein en verder onderzoek met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

¹⁰ Reygel 2023, <https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/24858>

2.4 Datering en interpretatie

Het onderzoeksterrein omvat recente verstoringen ten gevolge van de industrialisering van het gebied. Dit gebeurde na de opening van de steenkoolmijnen in het begin van de 20^{ste} eeuw. Het onderzoeksterrein zelf wordt door een waterplas ingenomen. Na de sluiting van de mijn werd het terrein aangevuld en omgezet in een zone voor sport en recreatie.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer plant op een ca. 5,26 ha groot gebied gelegen aan de Kolenmijn Limburg-Maaslaan te Eisden de bouw van een nieuw oefenveld incl. omgevingsaanleg. De zone van de geplande werken – op meerdere punten van het onderzoeksterrein verspreid – omvatten samen een oppervlakte van ca. 1,90 ha.

Het onderzoeksgebied situeert zich op het gemeentelijk sportpark, in een zone die vroeger tot het mijnterrein behoorde. De omgeving op en rondom het onderzoeksterrein veranderde drastisch na de start van de steenkoolindustrie, sinds het begin van de 20^{ste} eeuw. In de loop van de 20^{ste} eeuw werd de ganse omgeving grondig gewijzigd en geïndustrialiseerd, aansluitend bij de Zuid-Willemsvaart meer ten oosten. Het onderzoeksterrein zelf wordt volledig door een waterplas ingenomen. Na de sluiting van de mijn werd het terrein aangevuld en omgezet in een zone voor sport en recreatie.

De confrontatie van de uitgevoerde werken en een korte landschappelijke-historische situering maakt dat er een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden voor het huidige onderzoeksgebied.

Hoewel het terrein in oorsprong over een matig tot hoog archeologisch potentieel beschikt kan dit afgaande op bovenstaande elementen naar laag worden herleid. Op basis van de ligging middenin een waterplas kan met hoge waarschijnlijkheid worden aangenomen dat geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein en verder onderzoek met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

BIBLIOGRAFIE

BAEYENS L. (1978) Bodemkaart van België: verklarende tekst bij het kaartblad Rekem 79W.

BALL, TEBBENS & VAN DE LINDE (red.) (2018), Het Maasdal tussen Eijsden en Mook. De bewonings- en gebruiksgeschiedenis van het Maasdal op basis van archeologisch onderzoek in het Malta-tijdperk. (*Nederlandse Archeologische Rapporten* 060), Amersfoort.

CGP: Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

DEEBEN J. & RENSINK E. (2005), Het Laat-Paleolithicum in Zuid-Nederland, In: Deeben et al. (eds.), De Steentijd van Nederland, *Archeologie* 11/12, 171-199.

ISARIN, R., E. RENSINK, R. ELLENKAMP EN E. HEUNKS, (2015), *Archeologische verwachtingskaart Maasdal (AVM) tussen Mook en Eijsden, Verantwoording Methodiek en Kaartbeeld*. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed & Rijkswaterstaat, Amersfoort.

REYSEL P. (2022) *Nota Maasmechelen, Heufkensweg. Renovatie met nieuwbouw*. ARON rapport 1248, Bilzen.
<https://id.erfgoed.net/archeologie/notas/24858>

VAN DE STAAYE I. & DRIESEN P. (2022) *Archeologienota Eisden, Kolenmijn Limburg-Maaslaan. Nieuwbouw van een jeugdcentrum, incl. omgevingsaanleg*. ARON Rapport 1106, Tongeren.
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/21230>

VAN RANST E. EN SYS C. (2000) *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent.

VERHOEVEN M., ELLENKAMP G.R. & KEIJERS D.M.G. (2010) Een archeologische verwachtings –en beleidsadvieskaart voor de gemeente Echt-Susteren. Deelrapport II: Landschap en archeologie, *RAAP-rapport* 1951, 87 en 101.

Websites:

cartoweb.be

dov.vlaanderen.be

klip.vlaanderen.be

<http://cai.onroerenderfgoed.be>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1024695¶m=inhoud&ref=search>

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1023317¶m=inhoud&ref=search>

<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus>

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/images/Code_van_Goede_Praktijk.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/projects/downloads/Begrippenlijst_feb2013.pdf

https://www.onroerenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

www.cartesius.be

www.geopunt.be

www.ngi.be

www.onroerenderfgoed.be/assets/files/content/downloads/140915_LV_RWO_Brochure_regelgeving.pdf

